

Kommunledningskontoret
Torsten Helander

Kommunstyrelsen

Remissvar till betänkandet "Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design" (SOU 2015:88) Ku2015/02481/KL

Ärendebeskrivning

Regeringen beslöt 2014 att föreslå att ett nytt politikområde tas fram för arkitektur, form och design i syfte att stärka dessas roll i samhället. En utredning tillsattes med uppdrag att föreslå den nya politiken. Utredningen har nu tagit fram ett betänkande, som belyser och ger förslag till detta nya politikområdet.

Betänkandet har remitteras bl.a. till 45 kommuner varav Eslöv är en.

I uppdraget ligger också att analysera språkbruk, göra jämförelser med andra länder, föreslå åtgärder för höjd kompetens hos beställare och utbildningar på olika nivåer

Beslutsunderlag

Detta förslag till beslut
Betänkande SOU 2015:88

Beredning

Syftet med att lyfta detta ärende är i första hand att uppmärksamma de önskemål och arbeten som görs från statligt håll, för att poängtera och stärka arkitekturens, formens och designens roll, funktion och värde i samhället.

I andra hand vill Eslöv ge ett stöd till, den i betänkandet framförda tanken, att utpeka och i en dynamisk process levandegöra ett länge eftersatt politikområde.

I tredje hand syftar det till att understryka betydelsen av en centralt uttalad politik som stöd i kommunens och det offentliga ansträngningar och ansvar, för den miljö vi lever och rör oss i.

Vi föreslår inte i första hand några vittgående förändringar av förslaget, utan vill snarare ytterligare understryka några punkter som kan ha särskild betydelse i den kommunala verksamheten.

Sammanfattat att noteras, läsas och stödjas:

Kap 1 Värt att notera är namnet, Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design. Namnet beskrivs i kap 4 i som ”ett helhetsperspektiv utifrån den enskilda människans behov och möjligheter, idag och i framtiden.” Detta helhetsperspektiv är utgångspunkt i betänkandet och kärnan i den nya politiken.

Synen på den offentliga upphandlingens krav måste förskjutas till att i högre grad ha respekt för och innefatta gestaltningens möjligheter till goda lösningar. En god gestaltning kan utöver sitt egenvärde och värde för livsmiljön också vara en genväg till kostnadseffektiva lösningar, tvärtmot hur det ofta uppfattas. Kompetens hos beställare, exempelvis kommunen är avgörande för ett gott resultat.

Kap 2 Från ett tidigare, mera statiskt objekt- eller produktperspektiv på arkitektur, form och design har en medvetenhet om processens betydelse för det goda resultatet växt fram. Att se på exempelvis kommunens planering som en kontinuerlig, kreativ och dynamisk process leder till en bättre gestaltad livsmiljö än mera statiska förhållningssätt.

Kap 3 Utredningen pekar också på behovet av ett levande samtal om politikområdets koppling till samhällets utmaningar. Detta ger en förståelse av vad arkitektur, form och design gör. För kommunen kan detta exempelvis innebära att skapande av forum för samtal i gestaltandets frågor kan vara en effektiv väg mot en väl formad stad som ett gemensamt mål.

Kap 4 Utredningen pekar på arkitektur, form och design som ett redskap och politikområde som i samverkan formar vår livsmiljö. Fyra utmaningar för en hållbar utveckling identifieras i utredningen. Klimat och resurser, Teknisk utveckling, Urbanisering, Boende.

Ur en kommunal planeringshorisont - är detta det vi dagligdags sysslar med.

Kap 5 Utredningen pekar på andra jämförbara länder, som föregångsländer vad gäller förnyelse av politikområdet. Exempelvis är Danmark väl utvecklat vad gäller verktyg och metodrådgivning till den kommunala arkitektur och stadsbyggnadspolitik. Sverige skulle dock med det samlade perspektivet Gestaltad livsmiljö bli föregångsland.

Kap 6 Som förslag till mål anger utredningen:

- en helhetssyn präglad av kvalitet, samverkan och dialog i formandet av en attraktiv gestaltad livsmiljö,
- ett inkluderande och demokratiskt samhälle med tillgång till goda livsmiljöer, såväl enskilda som gemensamma,
- ett förebildligt agerande från det offentliga, i alla dess roller, för en stärkt kvalitet i den gestaltade livsmiljön och
- en bred och tvärspektoriell kunskapsutveckling inom utbildning

Sista punkten bör också kunna specificeras till att gälla utbildning i livets alla stadier och nivåer inte minst de yngre åldrarna.

Kap 7 En ny myndighet föreslås inrättas som en nationell mötesplats för samverkan, pedagogiska- och forskningsinsatser och hantera anslag för utveckling inom området.

Kap 8 Det offentliga, exempelvis kommuner, ska genom sin ordinarie verksamhet beakta den nationella politiken på ett liknande sätt som arbetet inom miljöpolitiken.

Kap 9 Inom upphandlingsområdet föreslås flera åtgärder i syfte att bättre kunna lyfta fram kvalitetsaspekter och mångfald vid upphandling av gestaltningstjänster. Bla föreslås SKL ta fram en policy för upphandling av gestaltningstjänster samt att ett wildcard system tas fram för att ge nya aktörer tillträde på marknaden.

Kap 10 Inom utbildningsområdet ska undervisning från barnsben till forskarnivå mer innefatta utbildning inom arkitektur, form, och design.

Kap 11 Inga lagstiftningsåtgärder föreslås och inga belastning eller tvingande konsekvenser bedöms finnas för den kommunala verksamheten. För kommuner handlar det snarare om omprioriteringar och i högre grad beakta gestaltningsområdet vid insikt om dess betydels.

Kommunen vill avslutningsvis stödja utredningen i sin helhet och särskilt stödja och betona de åtgärder som kan ses som stödfunktioner till den kommunala politiken vad gäller det offentliga roll och rum, planansvar, upphandling, markanvisning och utbildning. Vi vill också särskilt peka på den konstruktiva kraft som manifesterar sig i våra städer och byggda miljöer genom den omsorg vi lägger i dessa. Den gestaltade livsmiljöns redskap- arkitektur, form och design är redskap som kan ge oss lösningar på många av våra behov och utmaningar.

Ärendet är berett vid kommunledningskontoret.

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen antar som svar på remissen denna tjänsteskrivelse som sin egen.

Eva Hallberg
Kommundirektör

Peter Juterot
tf.chef tillväxtavdelningen